

PER MOR D'UNA PASSIÓ

diumenge, 7 d'octubre de 2012 | 19:17h

LA FASCINACIÓ DE WILLA CATHER. Aquesta escriptora nord-americana va morir a Nova York el mateix any que jo vaig néixer, 1947, i això em va fer gràcia. I també vaig trobar ben curiós que Willa, nada a Winchester el 1873 dins una família d'ascendència irlandesa, hagués estudiat a la Universitat de Nebraska i s'hagués dedicat al periodisme i l'educació en un final de segle XIX en què les dones encara eren les grans oblidades i les grans dominades. *El meu enemic mortal* (Edicions de 1984) és una novel·la de 164 pàgines que ja he rellegit una vegada de tant que m'ha entusiasmat.

He d'assenyalar en primer lloc que la traducció de Laura Baena i Garcia em sembla magnífica, perquè sap fer anar llatina i llenegadissa una narració en primera persona que té un ritme i una profunditat extraordinàries. Nellie, una al·lota de quinze anys que ha crescut a Parthia, al sud d'Illinois, coneix, gràcies a la seva tia Lydia, la Myra Henshawe, que la impressiona moltíssim. El principi de la novel·la, ja ens conta tot el bessó que s'anirà desenvolupant amb l'elegància i la profunditat d'una peça clàssica. Escolta, Lector sensible: "Vaig veure per primera vegada la Myra Henshawe quan jo tenia quinze anys, però recordava haver-ne sentit parlar des que tenia ús de raó. La Myra havia fugit per casar-se, i aquella història era la més interessant, de fet era l'única anècdota interessant, que s'explicava a la nostra família durant les vacances o a les trobades familiars." Quina meravella, a partir d'aquí poden succeir una mala fi de coses. I pots estar segur que la mirada observadora i sagaç de Nellie sap veure-les, recollir-les i contar-les amb un savoir faire que et fa assaborir plana rere plana amb el gust d'un mil fulles farcit de nombroses gormanderies. Deixar la immensa i esplèndida casa del tiet avi de la Myra, en John Driscoll, que havia fet fortuna contractant mà d'obra pels pantans de Missouri, per casar-se per amor amb Oswald Henshawe, un jove atractiu que havia estudiat a Harvard i del qual s'havia enamorat amb bogeria romàntica, és el catalitzador d'aquesta novel·la en què podem seguir la vida d'aquesta parella al llarg dels anys amb minuciositat d'orfebre. Aquesta Myra fascinant i atractiva em recorda alguna de les madames de l'obra proustiana amb la pàtina novaïorquesa: és amiga d'artistes, actors, músics, homes de lletres, amb els quals sempre està de bon humor perquè els admira, li agrada passejar per Central Park tant a peu com en cabrió i l'entusiemen els canvis de la llum de les postes de sol pel parc, és molt ambiciosa i té una amiga poetessa molt jove que es mor de tuberculosi i la qual ella visita molt sovint. La segona part de l'obra és molt dura: han passat els anys i la Myra i el seu home ja no viuen a Nova York sinó a una ciutat de la costa oest en fase de desenvolupament. Ocupen una cambra, la trenta-dos, d'un hotel suburbial en què per una rara coincidència Nellie ha anat a parar. La Myra és vella i està malalta. Tot allò que abans era esplendor s'ha convertit en opacitat, tot allò que era lluent ara és fosc, tots els ginys de la Myra han esdevingut xacres. Però així i tot el seu esperit és refulgent, creatiu, d'una energia que se sobreposa a tanta negror i mediocritat. La modulació dels sentiments de la Myra, del seu home Oswald i de la escriptora protagonista atenyen cap al final la incandescència. És una obra per a sensibles, per a amadors de la bellesa de les històries que sembla que quan les acabes de llegir has viscut amb les alegries i els dolors d'un relat extraordinari.

&&&

DOS DISCOS. Recoman també dues meravelles que m'han donat gust al cuc de l'orella aquests darrers temps. I) *11 de novembre* (Universal Music), de la meravellosa Sílvia Pérez Cruz i II) *El amor perdido* (Indigo Records), de l'estupendo Javier Elorrieta. Sensacionals!